

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
WŁADYSŁAW MARKIEWICZ — SYTUACJA WEWNĘTRZNA I MIĘDZYNARODOWA POLSKI A PROCESY PRZEMIAN SPO- ŁECZNYCH NA ZIEMIACH ZACHODNICH	11
I. Losy historyczne Ziem Zachodnich	11
II. Koncepcje polityczne dotyczące granic Polski	18
III. Wewnętrzne i międzynarodowe przesłanki integra- cji Ziem Zachodnich	29
BOHDAN GRUCHMAN — ZAGOSPODAROWANIE ZIEM ZA- CHODNICH I ICH INTEGRACJA EKONOMICZNA Z RESZTĄ KRAJU	39
I. Wstęp	39
II. Integracja podstawowa	42
III. Integracja szczegółowa	55
LESZEK KOSIŃSKI — PRZEOBRAŻENIA DEMOGRAFICZNE NA ZIEMIACH ZACHODNICH	78
I. Sytuacja demograficzna Ziem Zachodnich w przededniu dru- giej wojny światowej	78
II. Odpływ Niemców i zasiedlenie Ziem Zachodnich przez lud- ność polską	84
1. Współczesne migracje europejskie	84
2. Odpływ ludności niemieckiej	86
3. Proces zasiedlania Ziem Zachodnich	92
4. Pochodzenie terytorialne ludności w 1950 r.	100
III. Rozwój demograficzny Ziem Zachodnich po 1950 r.	113
1. Struktura płci i wieku	113
2. Ruch naturalny	116
3. Ruchliwość ludności i migracje wewnętrzne	119
4. Migracje zewnętrzne	122
5. Urbanizacja	124
6. Ogólne zaludnienie Ziem Zachodnich	127

JÓZEF BURSZTA — KATEGORIE LUDNOŚCI I ICH TYP KULTUROWY	132
I. Proces zasiedlenia Ziemi Zachodnich. Kategorie demograficzne a typ kultury regionalnej	132
II. Zróżnicowanie kulturowe ludności rodzimej	137
III. Cechy regionalne osadników z Polski centralnej	145
IV. Typy kulturowe repatriantów i reemigrantów	163
V. Mniejszości narodowe	173
VI. Różnice regionalne a społeczno-kulturowa integracja	175
 STEFAN NOWAKOWSKI — PROCESY ADAPTACJI I INTEGRACJI W ŚRODOWISKU WIEJSKIM I MIEJSKIM ZIEMI ZACHODNICH	178
I. Wstęp	178
II. Regionalne grupy ludności	185
III. Stabilizacja ludności i rywalizacje międzygrupowe	189
IV. Adaptacja i integracja	198
V. Zakończenie	209
 RYSZARD TURSKI — PROCESY URBANIZACYJNE ZIEMI ZACHODNICH	215
I. Uwagi wstępne	215
II. Dynamika ludności miejskiej	219
III. Struktura sieci miejskiej	227
IV. Ogólny wskaźnik urbanizacji	231
V. Narodziny i integracja społeczności miejskich	232
 KAZIMIERZ ŻYGULSKI — ZIEMIE ZACHODNIE W ŻYCIU KULTURALNYM POLSKI	246
I. Wstęp	246
II. Procesy kulturalne na Ziemiach Zachodnich w latach 1944—1964	257
III. Instytucje kulturalne na Ziemiach Zachodnich	266
IV. Kultura wypoczynku	272
V. Problemy regionalizmu	273
VI. Problemy obcego dziedzictwa kulturalnego	277
VII. Przyszłość kulturalna Ziemi Zachodnich na tle rozwoju społeczno-ekonomicznego i ogólnych tendencji rozwojowych kultury współczesnej	278
 JÓZEF CHAŁASIŃSKI — MŁODE POKOLENIE ZIEMI ZACHODNICH W ŚWIELE PAMIĘTNIKARSTWA	283
I. Pokolenie walki z niemieckim zaborcą	283
II. Młodość w procesach formowania się nowego społeczeństwa Ziemi Odzyskanych	286
III. Pokolenie rówieśników Polski Ludowej	296

ZYGMUNT DULCZEWSKI — TWORZENIE SIĘ NOWYCH SPOŁECZNOŚCI REGIONALNYCH NA ZIEMIACH ZACHODNICH	313
I. Założenia teoretyczne	313
1. Doniosłość zagadnienia	313
2. Typy nowych więzi terytorialnych	314
3. Okres dwudziestolecia	315
4. Pojęcie regionalizmu i społeczności regionalnej	316
5. Postawienie zagadnienia	317
II. Tworzenie się nowej społeczności regionalnej w woj. zielonogórskim	318
1. Społeczność Lubuszan	318
2. Społeczność na surowym korzeniu w sensie demograficznym	318
3. Społeczność na surowym korzeniu w sensie kulturowym	319
4. Społeczność terytorialna na dużym obszarze	322
5. Twór socjotechniki	325
a) Nazwa regionalna; b) Regionalna kultura ludności rodzimej; c) Ruch społeczno-kulturalny.	
6. Model lubuski	337
PAWEŁ RYBICKI — ZIEMIE ZACHODNIE ZE STANOWISKA TEORII SOCJOLOGICZNEJ	338
I. Podłoże geograficzne i demograficzne procesów społecznych	338
II. Migracja na Ziemię Zachodnią i jej pierwsze następstwa społeczne	344
III. Tworzenie się nowych środowisk społecznych	352
IV. Adaptacja i stabilizacja ludności	362
V. Problem grupy dominującej	369
VI. Różne aspekty integracji społecznej	372
VII. Ziemia Zachodnia i ogólne przeobrażenia społeczeństwa polskiego	378
ANDRZEJ KWILECKI — ZIEMIE ZACHODNIE W OPRACOWANIACH SOCJOLOGICZNYCH 1945—1965. BIBLIOGRAFIA	385
I. Ziemia Zachodnia — zagadnienia ogólne — opracowania syntetyczne	388
II. Regiony	400
III. Miasta	410
IV. Wsie	419
V. Grupy ludności rodzimej i osiedleńczej	426
SOCIAL TRANSFORMATIONS IN THE WESTERN TERRITORIES (Summary by Władysław Markiewicz)	433